

Xport er en avis for deg som er opptatt av finansiering av eksport og internasjonale prosjekter

Tilskudd til miljøteknologi

Miljødepartementet og Nærings- og Handelsdepartementet bevilget i statsbudsjettet NOK 140 mill. til utvikling av miljøteknologi. Hensikten er å stimulere til nyskaping i norsk industri innenfor miljøsektoren.

Innovasjon Norge skal håndtere den nye ordningen, og vi har snakket med Håvar Risnes i IN om hvordan dette vil fungere.

Det viser seg dessverre at det ennå ikke er kommet så klare instruksjoner fra departementene at ordningen kan iverksettes. Det som er sagt i tildelingen er at NOK 100 mill. er øremerket til 2. generasjon biodrivstoff. Vår vurdering er at dette høres ut som et forsøk på å kompensere for biodieselfadesen og er vel kanskje i realiteten et tilskudd til Norske Skogs selskap Xynergo, hvis de da

tør å satse videre på utvikling av denne teknologien.

Uansett gjenstår NOK 40 mill som skal brukes til pilot- og demoprojekter innen miljøteknologi. Vi oppfordrer bedriftene til å følge med på hvilke regler som vil bli anvendt for å tildele disse midlene. Disse blir landsdekkende og ikke distriktsorientert. Ennå viktigere synes vi det er at departementet nå gir retningslinjer til Innovasjon Norge om hvorledes midlene kan brukes. Det er gått 4 måneder siden første pressemelding kom og minst 2 måneder siden budsjettet ble vedtatt.

problemet er at de fleste utviklingsbedrifter som har behov for denne type lån **ikke** har mulighet til å stille tilfredsstillende pantsikkerhet. Sikkerhet i patenter, varemerker etc. er ikke nok, da det må stilles realpant for lånet. Denne type lån ble og blir vel fremdeles kategorisert som risikolån i IN, men vi kan konstatere at disse nå er havnet et eller annet sted mellom lavrisikolån og tidligere risikolån. Det er et klart tilbakeskritt fra IN sin side.

De fleste banker er greie ved at de tar pant i alt som det kan tas pant i i en bedrift for et hvert engasjement banken har med bedriften. En bedrift som har et utviklingsprosjekt som går over to-tre år og en introduksjonsfase i markedet som kan ta ett til to år, har behov for en finan-

siering av tilsvarende lengde. Et slikt behov fyller de generelle selskapslånene i IN. Vi vil derfor oppfordre IN til å kutte ut det absolutte kravet til pantsikkerhet, hvis prosjektet er av en slik kvalitet at det bør få lån. Både bedriften og samfunnet er tjent med at gode prosjekter får en mulighet til å bli gjennomført. Selv om IN skulle gå på et og annet tap siden alle prosjekter ikke vil bli vellykket, må det være riktig for Norge å satse penger på utviklingsbedrifter med gode prosjekter.

Vi har i de senere år utarbeidet over 100 skattefunnsøknader, samt en del IFU og andre søknader rettet mot støtteapparatet i Norge. Vi er svært imponert over det mangfold av spennende og realistiske prosjekter som bedriftene får fram.

Innovasjon Norge (IN):

Innovasjon Norge har en ordning med generelle selskapslån som dekker bl.a. lån til innovasjon og internasjonalisering. Dette har vært en god ordning, men nå har IN uten

å flagge dette veldig innført en ordning med at minst halvparten av lånet skal være tilfredsstillende pantsikret. Det høres i utgangspunktet kanskje ikke urimelig, men

Xport er en avis for deg som er opptatt av finansiering av eksport og internasjonale prosjekter

Skattefunnordningen er til stor hjelp, men da den gir likviditet først i ettertid, er INs låneordninger av spesiell verdi for bedriftene.

Vi vil oppfordre bedrifter som har til hensikt å utarbeide søknader til IN å sjekke de relevante skjemaene først. IN ønsker elektroniske søknader og skjemaene er etter vår oppfatning lite egnet til å få oversikt over egen søknad. Vi vil derfor anbefale å skrive søknaden i word først og deretter lime denne inn i skjemaet. Å bla fram og tilbake i skjemasidene, hvor det bare vises et lite utsnitt av teksten på hver enkelt søknadsside er frustrerende.

Vi kan ikke skjønne annet enn at saksbehandler i IN må printe ut hele søknaden for å skaffe seg oversikt og da kan man jo undre seg over hva som er vitsen med elektroniske søknader.

Skattefunn/forlengelses-søknader

I arbeidet med skattefunnsaker, utarbeider vi normalt også årsrapporter, sluttrapporter og søknader om forlengelse av prosjekter for våre kunder. Vi opplever i år at Norges Forskningsråd er blitt mer tilbakeholdne med å innvilge utsettelse, selv om de på sin hjemmeside om skattefunn åpner for denne muligheten. Vi oppfatter det som en ny og hittil ukjent praksis fra Forskningsrådet sin side, da tidligere søknader om utsettelse nesten i sin helhet har gått greit gjennom. Utsettelsene skyldes ofte at utviklingsprosjektene er forsinket som følge av at man har undervurdert omfanget av disse, at de er mer komplisert enn forutsatt, forsinkelser hos underleverandører, mangel på ressurser osv. Dvs. høyst plausible forklaringer som Forskningsrådet bør akseptere.

I tillegg har man begynt å sende standard svar ref. nedenfor til bedriftene. Vi vil kalle det god dag mann økseskaft svar. I de prosjektene

vi har opplevd å få avslag på, har disse standardavslagene heller ikke vært i nærheten av å passe som avslag på de begrunnelsene for utsettelse som er nedfelt i søknadene.

“Forlengelsen av prosjektet representerer en vesentlig endring av prosjektet i forhold til det som var beskrevet i den opprinnelige søknaden og som lå til grunn for godkjenningen. Søknaden om forlengelse av godkjenningsperioden for ovennevnte prosjekt kan derfor ikke imøtekommes.”

ELLER:

“Forlengelsen av prosjektet representerer aktiviteter som normalt ikke godkjennes innen SkatteFUNN. Søknaden om forlengelse av godkjenningsperioden for ovennevnte prosjekt kan derfor ikke imøtekommes.”

Forskningsrådet åpner for at man kan sende nye søknader om prosjektet. Dette er jo et

ressursmisbruk som Forskningsrådet absolutt ikke burde sette seg i spissen for. I tillegg til at bedriften da skal utarbeide en ny søknad, skal denne behandles av Innovasjon Norge og Forskningsrådet. Det burde jo isteden være rasjonelt å innlede en dialog med bedriften for å finne ut om man kan få fram de samme argumentene som en ny søknad ville gitt.

Vår henstilling til Forskningsrådet er følgende: **Slutt og tull og la bedriftene få konsentrere seg om prosjektene sine og ikke måtte kaste bort tiden på helt unødvendig byråkrati.** I en tid hvor næringslivet sliter og hvor landet er helt avhengig av bedriftenes kreativitet og utviklingspotensial må man hjelpe bedriftene og ikke skape kunstige problemstillinger.

Eksportfinans ASA:

Eksportfinans er jo en viktig pengemessig bidragsyter i mange eksportbedrifter og til relativt gode betingelser. Vi opplever imidlertid at de for tiden er fulle (dvs. stengt) på høyst relevante EU land som Italia, Spania og Hellas, samt Bulgaria og sikkert andre. Det skaper en del praktiske problemer for den norske eksportøren og kunden hans, da det ikke lenger er mulig

for disse bankene å delta i en garanti sammen med GIEK overfor Eksportfinans. Det innebærer da at banker fra disse landene selv må utbetale den andelen som Eksportfinans normalt ville tatt.

Vi har normalt vært mest opptatt av hvem som tok risiko i prosjektet, dvs. hvem som kunne stille garantier på vegne av eksportkunden. Problemene til Eksportfinans innebærer at eksportbedriften også får et nytt problem å hankses med, da de

også må arbeide med å sikre funding og ikke bare garanti for den risiko som kundens bank må ta. Det er følgelig viktig at eksportør sjekker med Eksportfinans om det og det land og den og den bank er akseptabel for Eksportfinans før man informerer kunden om hva hans bank må bidra med, funding eller garanti.

Når man vet hvilke store banker som finnes i bl.a. Italia og Spania, kan det fra utsiden virke litt underlig og i hvert fall lite

eksportfremmende at Eksportfinans ikke kan akseptere slike banker.

Heldigvis kan GIEK avhjelpe noe av problemet, ved at de kan kontragarantere akseptable banker overfor Eksportfinans. GIEK kan imidlertid ikke ta mer enn 90 % av risikoen, slik at det i en del tilfeller vil gjenstå 10 % som må fundes av kundens bank. Det bør normalt ikke være noe problem.